

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÖNYE.

Egész evre 10 — Kr.
Félévre 5 — „
Negyedre 2 — „
Egy órára 1 — „
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA.**
Kiadók: **HOFFMANN és KROMOVITZ.**

Hirdetési díj:

Nagyobb terjedelmű a többes számú hirdetések alku szerint jutányos arányban vétetnek fel. Bélyeg- és más díj külön bejelöléssel 30 kr.

Az „összhang.”

Debreczen, márcz. 3.

(P.) «Összhang legyen a nemzet és király között.» Ez a legújabb jelszó, melyet napok óta hegyen és völgyön, vízen és szárazon, éjjel és nappal kórusban hangoztatnak a buzgó mamelukok, az összes félhivatalos nyelvek, a titkos és nyilvános kormánypárti lapok s egyáltalán mindazok, akik — pénzért hazudni szoknak.

Márczius 15-nek azért kell április 11-én lennie, — mondják a jó urak — mert az udvar legyőzhetetlen ellenszenvvel viselkedik ama történelmi nagy nap emléke iránt, amelyen megfogamzott a népszabadság. Ha tehát azt akarjuk, hogy az udvar is részt vegyen a nemzeti ünnepségben, akkor ne is beszéljünk márczius 15-ről, hanem fogadjuk el nemzeti ünnepnek április 11-ét. Akkor meglészen köztünk és a dinasztia között a kívánatos «összhang.»

A félhivatalos pennáknak és nyelveknek meg megtudjuk bocsiatani ezt az okoskodás, mert azok annyit, és oly nagyokat vétkeztek már a nemzet ellen, hogy egy bűnnel több vagy kevesebb már ugy sem sokat változtat a bünlajstromukon.

De sokkal súlyosabb beszámítás alá esik azoknak a lapoknak az okoskodása,

amelyek ellenzéki lobogó alatt szállítják a kormánypolitika dugaruját. Ezek a kalózok ugyanis képmutató sopánkodással akarják félrevezetni a közvéleményt. Krokodil könyeket sirtak márczius 15-ért, esküdznek menyre-földre, hogy ezután is megüljük ezt a nagy napot; de hát most kivételesen, az «összhang» kedvéért mégis csak jó lesz egy kis kalendárium-hamisítást elkövetni és úgy tenni, mintha csakugyan április 11-én lenne márczius 15.

No mi nem vesztegetjük a szót annak a bizonyítgatására, amit ugy is nagyon jól tud mindenki, hogy a nemzeti közérzet és a tradíció immár olyan ünneppé szentelte márczius 15-ét, hogy azt a szivekből sem hatalmi szóval, sem szolgálalkü lojalitással kiirtani többé nem lehet.

Hanem idő zerünek tartjuk egy pillanatra a szemébe nézni annak a híres «összhang»-nak, amit mindig hangoztatnak, az udvari politika uszályhordozói, amikor meg akarják állítani a nemzetet.

Hát — instáljuk alássan — szerény nézetünk szerint «összhang» csak ugy állhat elő, ha azt a közreműködők mindnyájan akarják. Ha az egyik a Rákóczy-indulót énekl, a másik meg a Gott-erhaltet fujja, ott bizony infernalis hangzavar lesz.

Király és nemzet érzelmei között

pedig csak akkor lehet harmónia, ha kölcsönösen iparkodnak egymás szívére megtalálni.

A magyar nemzet őseitől öröklött dinasztikus érzelmeinél fogva mindig őszinte szívvel osztozott a királyi ház örömeiben és bánatában egyaránt. Tragikus események és nagy csapások idején együtt bántódott a legmagasabb családdal, s ha a boldogság napja süttött a királyi házra, minden magyar ember örült az örvendezőkkel.

Ugy mondják még a félhivatalos pennák és nyelvek, és a hipokriták, hogy hasonló esetekben mikor és hol mutatkozott felülről lefelé a viszonyosság?

Arra igenis tudnánk számtalan példát idézni, hogy a korona tanácsosai mindig iparkodtak a királyi házat távol tartani a nemzeti közérzüle től.

De: «exempla sunt odiosa.» Nem megyünk tehát vissza a történelmi eseményekbe bizonyítékokért. Csak azt kérjük, hol volt nem a királyi ház, hanem a királyi kormány, mikor Aradon lerótt a nemzet méltó kegyelet adóját a vértanúk iránt? Hol volt nem a királyi ház, hanem a hivatalos világ akkor, mikor az egész ország hullatta könnyeit Kossuth Lajos ravatalánál? És vajjon a milleniumi nagy nemzeti örömnépből nem pusztá hódoló fölvonulást csináltak-e a hivatalos körök: Tanácslak-e

A „DEBRECZEN” TÁRCZAJA.

Az egészség művészete.

— A Csokonai kör febr. 25-iki ülésén tartott előadás. —

Irta: **Dr. Rózsa Mór.**

(Folytatás és vége.)

Azonban itt meg kell jegyezni, hogy alig van ember, a ki bizonyos körülmények között valamely fontos esemény: nagy öröm vagy mély bánat, továbbá valamely hatalmas szenvedély: kitérő lelkesedés vagy rajongó szerelem, végre valamely féktelen indulat: méltó felháborodás vagy nemes harag befolyása alatt idegrendszerének *sajátságos* viselkedését ne tapasztalta volna; — de azért az ily *izgatott* állapotot s a *rendestől eltérő* viselkedést, a mely nagy szenvedélyek s lelkesítő behatások következtében mutatkozik, korántsem mondhatjuk *kórosnak* vagy *idegesnek*; sőt ellenkezőleg éppen az nyomja az ember homlokára a valódi emberiség bélyegét s éppen az jellegzi az ép idegrendszer *normális* funkcióját, hogy lelkesedni tud eszményekért s nemes haragra lobban, ha például veszélyeztetve látja az erkölcsi társadalmi rend oszlopait: a magasztos *eszméket* vagy az emberiség örök *igazságait*, míg viszont az, a ki a hidegen számító önzés merev bilincseiben *nem tud* lelkesedni, nem tud hevülni ideális czélokért, nem tud szeretni, nem tud nemes haragra lobbanni, az a nem normális, a *beteg* idegzetű ember.

Ezeknél fogva csupán az olyan egyént fogjuk *idegesnek* nevezni, kinek idegrendszerében nem találjuk meg azon természetes *összhangot* a külsőhatásokkal s azon megfelelő reakciót a külső s belvilági ingerekkel szemben, a melyek a *rendes* idegzetű ember viselkedését jellemzik, hanem vagy tetemesen fokozott mérvben s tulhajtott alakban vagy leszállított arányban s csökkent mértékben mutatkoznak a mozgási, érzési és visszahajlási tünetek; illetve a kinek az idegeket jelenségei *quantitativ* s *qualitativ* elváltozást mutatnak.

Az idegességre való hajlam lehet vele született, *öröklött*, de lehet *szerezett* is és pedig bizonyos tényezők közreműködése által előidézte, ilyen tényezők a következők:

Mély bánat, lelki fájdalom, nagy gondok, a szellemi erők szertelen megfeszítése vagy az élet örömeinek igen mohó élvezése, az elmének agyon terhelése fárasztó nehéz tanulmányokkal s szellemi munkával, továbbá a *ferde nevelés*, a mely nem szoktatta az életet reális szemmel nézni, vagy a tétlenség s *unalom* következtében előállott elfásulás, ugyszintén dorbézolás, éjszakázás, izgató-szerencsejátékok, szesz italok vagy bódító szerek gyakori használata következtében előállott *kimerültség* s életuntagság, végül szerencsétlen családi körülmények s gyógyíthatatlan betegségek inklimálnak az idegességre, illetve idézhetik azt elő.

Mit kell tehát tennünk ezen igen elterjedt betegség: az *idegesség* megelőzésére?

Felelet: Már a *gyermek*-korban kell megkezdeni az idegrendszer edzését helyes

testi s szellemi neveléssel, amennyiben a gyermekeket a helytelen s mód nélküli megfenyítés, megfélemlítés, az okatlan ijesztgetés teszik so: esetben idegesekké, továbbá az iskolázás, nevezetesen a kistehetségű gyermekek erejüket felülmúló tanulásra való szorítása, ami az agy megerhelésével jár, szintén idegességet támaszt, ennél fogva a *nevelésben* a főszólyt kell fektetni a szellemi erők s tehetségek egybehangzó fejlesztésére, a jellem s kedély gondos kiképzésére, a komoly munkához, önálló józan gondolkodásmóddhoz, valamint a dolgok helyes felfogásához s megítéléséhez való szoktatásra; — továbbá az olvasmányok gondos megválasztására s szigorú ellenőrzésére nagy figyelem fordítandó; végül a rendszeres testedzés az idegek erősítését is eredményezi; a *felölt* korban pedig a képességnek megfelelő szellemi s testi munka, a rendszeres s mérsékletes életmód; a kedélyizgalmaktól, a szellemi s testi erők túlfeszítésétől ment foglalkozás s életbeosztás a legjobb módszerek az idegesség megelőzésére, míg a már *kifejlődött idegesség* ellen akként lehet küzdeni, hogy az előidéző okot tartjuk távol magunktól; így például: Falura menjen az, akit a nagy város zajja tett idegessé, míg ellenben az, akit a falu egyhangúsága s az unalom tett nervosussá, az menjen szórakozni nagy városba, továbbá aki igen sokat dolgozott s túleröltette idegrendszerét, annak feltétlen pihenés szükséges, míg az, akit a tétlenség s elpuhultság tett idegessé, foglalkozzék testileg, ha egyebet nem tud, hát vágjon fát vagy pedig szórakozzék

6 Felségének csak annyit is, hogy a dicsőséges mult emlékének szentelt napon ősi szokás szerint résztvegyen a nemzet tanácsában?

... De ne folytassuk a mélyen érzett kesergést. Hanem valljuk be, hogy nálunk az a bizony »összhang« mindig abból állott, hogy hódolattal meghajoltunk az udvari körök kívánsága és szeszélye előtt, de bárgyu alázatoságunkban sohase merészkedtünk még csak gondolni sem arra, hogy tulajdonképen az érzelmek összhangja a kölcsönöségből származik. Sohase jutott eszünkbe fölfelé alkalmazni azt a közmondást: »do ut des.«

Végre talán itt volna az ideje, hogy — ha már annyiszor lojaliskodtunk és szerénykedtünk — legalább most, mikor »örök idők« proklamálunk nemzeti ünnepet, bátran és férfiasan fölemeljük a fejünket és ne engedjük erőszakot tenni a tradíció által megszilárdított közérzületen.

Hgyjék el lojaliskodó uraim, hogy az önérzet mindenkinek imponál. S ha itt, a miről most szó van, nem engedünk, hanem hangosan hirdetjük a közkívánatot, minden bizonynyal felülről fogják keresni azt a bizonyos »összhang«-ot.

S talán örömet okozunk a bátor fölépéssel magának a királynak is, akit »leglovagiasabb« jelzővel ruháztak fel a világ. Hiszen lovagias fejedelem bizonyára szivesebben uralkodik férfiak fölé, mint a szolgák seregén.

BELFÖLD.

A kiegyezési törvényjavaslatok benyújtása. Az appropriacionális törvényjavaslat elintézése után a kormány a kiegyezésről szóló összesen tizenhét törvényjavaslatot a képviselőházhoz benyújtja. Azonban e törvény

javaslatok mindaddig nem tárgyalhatók, míg az ausztriai viszonyok nem tisztázódnak. E tekintetben — mint értesülünk — Banffy miniszterelnökhöz, tudatván vele, hogy a kész törvényjavaslatok benyújtását tovább nem halaszthatja. Gautsch erről az uralkodónak jelentést tett az uralkodó pedig erre utasította Gautschot, hogy a lehető legrövidebb idő alatt az osztrák reichsrathot hívja össze. Az uralkodó e határozott kívánsága folytán hívják össze a reichsrathot, Gautsch leköszönésének híre is ezzel van kapcsolatban, Gautsch ugyanis előterjesztést tett az uralkodónak, hogy a reichsrath egybehívása nem segít a helyzetben, mert a reichsrath a mai politikai viszonyok és pártalakulások folytán a rendes munkára képtelen. Az uralkodó, dacára az előterjesztésnek, ragaszkodott az országgyűlés egybehívásához. Banffy miniszterelnök jegyzékére, melyben értesíti, az osztrák miniszterelnököt, hogy a törvényjavaslatokat benyújtja, Gautsch egy harmadik provizorium létesítését ajánlja Banffynak, miután az osztrák viszonyok még mindig nem tisztázódtak. Banffy azonban ezt az ajánlatot visszautasította. Az osztrák képviselőházat értesülések szerint e hónap második felében hívták össze.

Félreértések elkerülése czéljából. — Mem mindennapi dolog, hogy az egyik miniszter rendeletet bocsásson ki ama félreértések eloszlatására, a melyeket egy másik miniszternek a rendelete okozhat. Ez a furcsa eset nemrég esett meg a belügyi és pénzügyi miniszterekkel. A belügyminiszter ugyanis ntasítással adta volt a törvényhatóságoknak, hogy minden oly esetben, midőn államiapidíjat élvező egyén a törvényhatóságnál akar állandó akár ideiglenes fizetéssel vagy csak nyugdíjjal javadalmazott alkalmazást nyer, erről ama hivatal főnökét, melytől az illető állami szolgálattal van, kérsedelem nélkül értesítsék oly czélból, hogy meg lehessen tenni az intézkedéseket az illető nyugdíjának a törvény rendelkezéseivel képest való megszüntetése iránt. A pénzügyminiszter azt találta, hogy eme rendeletből félreértések származhatnak és eme félreértések elkerülése czéljából a minap kijelentette, hogy a törvényhatóságoknál alkalmazást nyert s állami nyugdíjat élvező egyéneknek a nyugdíja csak abban az esetben szüntetendő meg, ha vármegyei törvényhatóságnál és állandó (akár végleges, akár ideiglenes) alkalmazásba lép; ellenben a városi törvényhatóságoknál és a községeknel

alkalmazásba lépő egyének továbbra is mag hagyandók állami nyugdíjaiknak az élvezetében.

A kvótakérdés különválasztása. A magyar és osztrák miniszterelnökök közt fontos megállapodás jött létre a kvótakérdésben, vasárnap. — Felbontották az összes kiegyezési ügyeknek egyidejű előterjesztése tekintetében a kormányok közt már jóval ezelőt történt megegyezését s elhatározták, hogy a kvóta ügyét különválasztják a többi kiegyezési kérdésről és az utóbbi król rendelkező törvényjavaslatokat a lehető legrövidebb idő alatt a parlamentek elé terjesztik. Szükségessé tette ezt a különválasztást az a körülmény, hogy a kvótarányra nézve a két kormány álláspontja között is meglehetősen nagy a távolság s hogy a kvóta bizottságok előzetes tárgyalásai nélkül, a melyek pedig szükségképpen hosszabb időt vesznek igénybe, még a kormányok megegyezése esetében sem lehetne törvényhozási elintézés alá terjesztetni az ide vonatkozó javaslatokat: már pedig a magyar kormány a többi kiegyezési előterjesztésére nézve határozott terminushoz van kötele, a melytől immár alig két hónap választ el. — A kiegyezési előterjesztéseknek a kvótától külön választott benyújtása magának a végleges kiegyezésnek magköltése szempontjából meglehetősen közömbös dolog ugyan, mert a törvény erejére való emelkedésük csak a kvótarány megoldásával együttesen történhetik s mert ettől a fönmaradó második junktimtól el is tekintve, fölülte problematikus az, vajjon az újra egybegyűlő osztrák parlament képes lesz-e egyáltalán törvényalkotási funkcióinak a végzésére. A hangulat-keltés szempontjából azonban úgy látszik, kedvező hatást várnak a kormányok még a kvótára nézve is a többi kiegyezési előterjesztésnek nyilvánosságra hozásától. Ezt a föltevést egyik tekintélyes szabadelvű párti politikus ekként okolta meg: »A kiegyezési előterjesztéseknek a tartalmából mi meg fogjuk ítélni, hogy a kvótában okszerűleg mennyit engedhetünk, az osztrákok pedig, hogy méltányosan mennyit követelhetnek.«

Az E. M. K. E. új alapszabályai. Az E. M. K. E. direktoriuma az alapszabályok átdolgozását tervezte. El is készítette az új alapszabálytervezetet s a választmány azt ki nyomtatva, elküldötte a fiókvalasztmányoknak és az igazgató választmány tagjainak, hogy véleményüket márczius 25-ig a központtal

szellemileg utazzék, ha teheti valamely tengeri fürdőbe, de mindenképp felett erősítse idegeit hidegvíz gyógyfürdő, uszás, torna, masirozás s testedző sport, mint például: koresolyázás, vivas, vadászat segítségével.

Végre elérkeztünk a betegségek utolsó csoportjához, illetőleg az általam kiválasztott betegségek csoportok befejezőjéhez, a melyiről szintén igen sok ember úgy a felnőttek, mint a gyermekek közt nagy hajlandósággal bír, főként a szegényebb néposztály körében t. i. a **bőrbetegségek** csoportjához, s mivel a bőr ápolása s az **arcs szépségének** fentartása szintén ezen keretbe tartozik, azt hiszem, mélyen t. hölgyeim, hogy becses figyelmüket és türelmüket még néhány perczre megnyerendem.

A **bőrbajok** nagy részét azért mondhatjuk a szegények betegségeinek, mivel a szegénység s a nyomor karöltve ját a tisztáltsággal s rossz táplálkozással, a melyek pedig a legtöbb bőrbaj okai gyanánt szerepelnek.

A bőr nemcsak érző s tapintó szervünk, hanem egyszersmind kiváló szűrő s légző szervünk kiegészítő szerepét is viszi; ha már most a bőr kivezető finom esaternái: a polusok tisztáltságot folytán be vannak dugaszolva a bőr kiválasztás megakadván, a legkülömbözőbb bőrbajok, sőt belső megbetegedések keletkezhetnek, továbbá bizonyos növényi s állati élősdiék az u. n. **bacteriumok** a kellő tisztaság hiánya folytán a bőrre tapadnak sőt a bőrbe hatolnak vagy tisztátalan kéz által a tápasaternába is eljutnak s ekként a legkü-

lombözőbb ragályos bőrbajokat s fertőző betegségeket okozhatják.

Mit kell tehát tennünk a bőrbajok megelőzésére? Első sorban a legszigorubb **tisztasággal** a bőr felszínétől folyvást távol kell tartani a bőrleégzést s kiválasztást akadályozó szennyburkot valamint a bőrre könnyen átvihető élősdi csirákat; továbbá hideg fürdözések által a bőrt meg kell edzeni, hogy a küllég hőingadozásai a bőrbeli vérkeringést károsan meg ne zavarják s ekként úgy a bőr, mint a belső szervek bajait létre ne hozhassák.

Ha a **tisztaságot** kultiváljuk a bennünket környező **levegőnél**: lakásunk kellő szellőztetése, szobáink, konyháink, udvarunk legszigorubb tisztán tartása által; továbbá ha az **egyéni tisztaságnak** hódolunk bőrünk gondos ápolása, ruházatunk tisztántartása által; végre ha a **köztisztaságot** műveljük az utcák, a terek kövezése, portalanítása a esatornázása által, valamint a lakosságot **tiszta jó ivóvízzel** bőven látjuk el, ugyszintén a szegényeknek nyilvános **ingyen fürdőket** állítunk fel: úgy megelőzhetjük nemcsak a legtöbb bőrbajt, hanem megakadályozhatjuk a ragályos s fertőző betegségek tovaerjedését is.

A mi már most az arezbőr ápolását s ezzel egyszersmind az **arcs szépségének** fentartását illeti, erre nézve kijelenthetem, hogy általában véve az **egészség megvédése** egyuttal az arezbőr üdesegeinek, puha sima s rugékony voltának vagyis **szépségének fentartására** is vezet s megfordítva az **arcs oly tükör**, mely nemcsak a **test** egészségét mu-

latja híven, hanem még a **kedélyállapot** változásait is visszaműködőre; mert mi mást jelent az, ha azt mondjuk valakiről, hogy pompásan néz ki, **arcsa kitűnő jó színben** van, mint azt, hogy az illetőnek egészségi állapota **rendben** van, véreinek összetétele s vögyalkotta hiányt nem szenved s általában összes életerevei kifogástalanul működnek?

Mig ellenben a sápadt, a fakó arczzsín, melynek tulajdonosáról azt mondjuk, hogy rozslat néz ki, **rosz színben** van; nem azt jelenti-e, hogy vagy vérvégi összetétele hiányos, például piros vértötecszekben szegény vagy a táplálkozás szenved, illetőleg a szervezet háztartásában nincs meg a kellő egyensúly avagy pedig az izom s idegműködés gyengült, elernyedt s **rendellenes**; de másrészt a **lelki állapot** s kedély hangulat is képes befolyásolni az **arcszín**-t, így például: a félelem s a fájdalom elhalványítják a **sápadttá** teszik az arcot, viszont az örömhír, a lelkesedés vagy a kedvesnek viszontlátása **élénk pirral** lepi azt el.

A **szép piros üdö arczzsín** tehát az **egészség** s kiváltkép az **ifjúság** jelképe sőt azon arcz a, melynek vonásai nem a legszabályosabbak, vonzó s szép lehet, ha azon sugárzó fény s hamvas pir borítják azt el, a melyek a most fakadó rózsát vagy az érintetlen érett gyümölcsöt oly kivénatossá teszik és a melyek az élő növénynél a frissességét s épségét, az embernél pedig az ifjúságot s egészségét jelentik.

Az **egészség** tehát azon természeti erő a mely rózsás arczzsín kölcsönöz a gyer-

közölje az alapszabálytervezetét: így a vidék s a tostitani élet szalenyisiten emeli, elertölesézettség kedet a a hatáskés az a szokot a a melyek a dasázi c ellenben lása eset nálását a de az elj l-mmel a legfőbb direktorió tisztviselő sület erd hason, v don a szí Az átmere deket k határozat lyok alap munkapro idelen el

A reform... Nél... segélyezés... a rópirat... rendezni... voltat mu... pontjából... ezikk 3 p... lyozza, h... seg nélkül... va östhat... fel kezele... tasuk telj... teszik.

Erre

meknek... erő, a mo... fenyéval... rozza be... lom, a m... bronz er... torság ez... az egész... agg emb... esthajnali... nyozza, n... színű haj... ezen kife... varázsolj... hát a ma... ségtől ny... törekedjé... kort jelle... Azon... sabb ko... máskép... folyadéko... Ninon d... mondja a... tartotta a... valami ifj... annyira, h... unokáinak... hatta; ug... nőről az... tartotta m... hogy egy... gyurt tesz... lenként fö... csakis sz

közöljék. E vélemények kivonatolásával fogják az alapszabálytervet a közgyűlés elé terjeszteni. Az elnökség így jellemzi az átdolgozást:

Igyekezett a direktorium különösen a vidék s a közp. közti egyensúlyt megtartani s biztosítani; az egész szervezetben az egyesületi élet szabad és demokratikus szellemét ékvesíteni; az évi tagsági díjak összegét nem emeli, ellenben az u. n. ciklusoknak jövőre eltörlesztésével inkább a rendes tagsági kötelezettség idejét 10 évben állapítani meg; törekedett a direktorium a központi tisztikarban a hatásköröket lehetőleg pontosan körüírni, és az alapszabályok keretébe fővonalokban azokat a kiegészítő szervezeteket is belevonni a melyek eddig onnan hiányoztak. A közgazdasági czélt pedig a direktorium nem törölte, ellenben újra fogalmazta, az egyesület felosztása esetére a vagyon miként leendő felhasználását a régi alapszabályok szerint hagyta, de az eljárást közelebről körülírta. Figyelemmel a közgyűlésnek, mint az egyesület legfőbb kormányzószerveinek hatáskörére a direktorium ideutalta ama jogot, hogy az egyesületi elnökök aliódósítása fölött, ha az egyesület érdeke és a czél úgy kívánja, határozhat, valamint a díjazás stb. fölött, szabadon a szükségesnek megfelelően rendelkezhesik. Az átmeneti időben a direktorium az intézkedéseket külön választmányi, illetve közgyűlési határozattal véli szabályozni és az alapszabályok alapján első sorban az ügyrendet és a munkaprogramm levizitóját óhajtáná annak idején elkészíteni.

Néhány őszinte szó.

A református lelkészek állami segélyezése.

„Néhány őszinte szó a lelkészek állami segélyezésének kérdéséhez.” Ez a czime annak a röpiratnak, melyben egy pap a kongruát rendezni kívánó törvényjavaslat elhibázott voltát mutatja ki a református lelkészek szempontjából. A szerző az 1848 évi XX. törvény-cikk 3 paragrafusából indul ki és hangsúlyozza, hogy a felekeztek tökéletes és különböző nélküli való egyenlőségének elve csak úgy valósítható meg, ha a kisebb és gyengébb felekezet számára hazafias és erkölcsi hivatásuk teljesítését tökéletes mértékben lehetővé teszük.

Erre a kongrua javaslat nem alkalmas

mert az egyházi adózásnak mostani elavult rendszerére támaszkodik. — Ez tehát csak új folt a régi hitvány ruhán, amely — mint az irás mondja — a hitvány ruhát megszakasztja és azután nagyobb szakadás lépzen rajta.

E bevezetés után számszerű adatokkal kívánja a javaslat lévdését kimutatni.

A törvénytervezet hibája ez, hogy a tényleges fizetések bizonyos mérvű kiegészítésére szorítkozik. A tényleges fizetések pedig olyan adózási rendszeren alapulnak, mely a kevesebb népességű helyeken a legszegényebb néposztályra olyan aránytalanul nagy terheket ró, hogy egyeseket valóságos nyomor aldozatává tesz. Az egyházi adó rendszere ugyanis nagyban és egészben a személyi adó rendszere.

Ismerteti aztán ennek az adózásnak a keletkezési módját, annak főbb rendszereit vázolja.

Ilyenek: az Erdélyben divó kepe, mely a természet bizonyos hányadából áll, a Tiszavidéken szokásos ágyber, melynek a házaspárok száma után fizetik az egyházi adót és végül a Dunántul elterjedt lukma, a mely már teljesen személyi adó; itt ugyanis minden pár ember után számítják az egyházi járandóságokat.

Különösen ennek az utóbbi rendszernek hallatlan igazságtalanságával foglalkozik és számadatokkal mutatja ki annak elavult voltát. Hogy milyen aránytalanságok jönnek ki ebből az adórendszerből, azt a következő, Baranyából vett példával illusztrálja:

I. Egy jobb módú (1/4 telkes) gazda, kinek évi tiszta földadója 57 frt 60 kr és családjában csak egy fizető párt számlál, 9 frt 82 kr egyházi adót fizet, tehát földadójának 11.8%-át.

II. 1/4 telkes család évi földadója 15 frt 20 kr, fizet 3 pártól, tehát háromszor annyit — 20 frt 46 krt, mely körülbelül a földadó 135%-a.

III. Zsellér napszámos 1 frt földadót fizetett, papból fejében, pedig fizetni tartozott volna két pártól tehát — 13 frt, 94 krt, mely földadójának 1364%-a.

De ennél sokkal ijesztőbb példák is vannak, mert előfordul, hogy egy napszámos, aki napról-napra keresi meg kenyerét, egyházi czélra 25 frt 75 krt, vagyis évi földadója 2574 százalékát köteles adózni. Nincs az a Rothschild, mondja a röpirat szerzője, nincs az

az uralkodó hercegi patrónus, ki évi bevételéből valaha ennyit juttatott volna egyházi czélra.

Es ezt az égbe kiáltó igazságtalanságot szankcionálná a bevezetett törvényjavaslat.

De egy másik hibája is van a tervezett segélyezésnek. A mostani adózási mód ugyanis, amelynek kiegészítését szolgálja az állami szubvenczió, annyira ingadozó és határozatlan, hogy a kongrua alapjául már ezért sem szolgálhat. A képenél azért nem lehet tudni, hogy mennyi lesz a pap jövedelme, mert a föld hozadéka minden évben változik és e szerint több vagy kevesebb része jut a papnak. A lukmánál meg a családtagok száma fluktuál folyton; nemcsak a születés és halálozás okozza ezt a hullámzást, hanem főként a kivándorlás és kiterés. Mindkettőt nagy számmal idézi elő utóbbi időben az egyházi adózás elviselhetetlen terhe. Előfordulhat, hogy amelyik papnak, ma 600 forint jövedelme van, a jövő évben már csak 200 lesz. Ilyen lazán alkalmazott folttal bizony nem lehet a hitvány ruhát megpreparálni.

Ezután atter a röpirat szerzője annak fejtegetésére, hogy a tervbe vett kiegészítési rendszer nemcsak hogy a lelkészek anyagi helyzetét nem fogja javítani, de ártani fog magának az egyháznak, lazítani fogja azt a köteleket, amelyek a lelkész és hívei között okvetlenül fenn kell állania. Most ugyanis ha nem könnyű, de fizetik a papot mert tudják hogy kötelességük a papot eltartani. Ha az állami segélyezés meg lesz, akkor mindenki abban a hitben fog élni, hogy a papnak az államtól huzott jövedelemből kell kijönnie; zugolódni fognak, ha kepet vagy lukmát kell fizetniük és a pap, a ki azt követeli, kezdetlenek kapzsinak fog feltűnni. A népben ugyanis el van terjedve már most a hit, hogy már csak rövid ideig fizeti a papot, mert ezután az állam tartja majd el. Ezt b-bizonyítja a felső-baranyai esperes múlt évi jelentése, amely szerint a neptudatba átment, hogy mégcsak 5 évig kell a közönségnek a papot tartania. Ha mégis fizetni kell majd, ebből visszavevén, elkéserevés, hittagadás, és végeredményben — szocializmus származik.

De a 2012 nemzetiségi lelkész szempontjából sem ér az ilyen fajta állami szubvenczió semmit. Ezeknél ugyanis az állami segély felvétele a kifogástalan hazafiaság, (csak aztán kifogástalan kormánypartiságot ne értsenek alatta, — jegyzi meg a szerző) Most

meknek; továbbá az egészség azon varázserő, a mely a nő arcát ez alabastrom fényével s a hajnalpir elragadó színével sugározza be, ugyszintén az egészség azon hatalom, a mely a férfi arcát a márvány s bronz erőteljes színeivel, a férfias erő s bátorság ezen kifejezőivel ruhazza fel; végül az egészség azon csodaszere, a mely még az agg ember arcát is, mint a leszálló nap esthajnali fény sugarával az égboltot beara-nyozza, nyugodt s derült vonásaival s ezüst színű hajfürtjeivel, a gyöngédség s méltóság ezen kifejezőivel, rokonszenvenessé s széppé varázsolja. Minden életkornak meg van tehát a maga szépsége, mely csakis az egészségtől nyeri báját, vonzerejét s jellejét, ne törekedjék senki ezen természetes jellegén, a kort jellemző szépségen változtatni.

Azonban a rózsás üde arczszínt a magasabb koruk is igyekeznek megtartani, ha másképp nem, hát szépió kenőcsök s ifjító folyadékok segítségével; így például: Egy Ninon de l. Enclos nevű párisi nőről azt mondja a traditio, hogy 70 éves koráig megtartotta arczának üdeségét s elbájoló szépségét valami ifjító elixir u. n.: bájjal használatával annyira, hogy még a 3-ik generáció ifjait vagyis unokáinak kortársait is hódolói közé sorozhatta; ugyszintén egy Poppea nevű római nőről az van feljegyezve, hogy 87 éves koráig tartotta meg örökifjú rózsás arczszínt akként, hogy egy kenyérből, elajból s számarterjéből gyurt tesztát tett estenként arczára s reggelenként földi eperlével mosta azt onnan le s csakis számarterjében furdött; — mig más

éltés koru római nők nyers marhahus darabokat kötöttek arczukra s homlokukra, hogy a redők onnan elsimuljanak, sőt finom zsineget szoritottak gyöngéden nyakuk körül s az így kiduzzadó ereket kékre festették, hogy a mesterséges világitásnál úgy tűnjék fel, mintha az áttetsző vékony falu erekből ifjú vér folydogálna.

A titkos szépítőszerek nagyobbára olmot, higanyt s egyéb mérgező anyagokat tartalmazván, ártalmasak az egészségre, könnyen a fogak korhadását, ideglájdalmakat, sőt idegbénulást okozhatnak s emellett az arczbőr csakhamar elveszti átlátszóságát, fehérségét, sőt könnyen szürkésbarna színűvé változhatnak vagy lassanként fekete pontok lépik el az arczot a kendőző szerek használatával.

A legjobb szépítő szerek, a melyekkel az arczbőr üdességét, frissességét, sőt rózsás színét a lehető leghosszabb ideig megtartathatjuk a következők:

A szabadban való gyakori mozgás, mérsékelt életmód, rendszeresen végzett munka, szigoru tisztaság, hideg vízzel gyakori mosdás s fürdés; ezek nozzák létre a vérben a piros vértestecskéket a melyek az arcznak természetes piros színt és szépségét okozzák.

Minden ember kötelessége a szepet kultiválni akként, hogy a saját egyéni szépségét érvényre juttassa egy felől szép lelki tulajdonságok megőrzése által, másfelől természetes testi szépségének ápolása által, a mely ápolás az egészség megvédéséből áll. Minden emberhez jutott az ideális szép-

nek legalább egy sugara, vagyis feltétlenül rut ember nem is létezik, mert minden emberben van a tökéletes szépség legalább egy szikrája, mely embertársának kezeben a rokonszenv s vonzalom szép s nemes érzelmét felébreszteni képes.

Mennyivel nagyobb hatást ér el az igazi szép vagyis lelkileg s testileg tökéletesebb szépség, a mely fény sugarakat szór magából, l. i.: örömet s vigaszt kelt s szeretetet áraszt szét környezetében.

A természet örök törvénye hajtja az embert az ideális szép megközelítéséhez, a mit saját s gyermekeinek testi s lelki szépségeinek ápolása által érhet el és a mire a lánglelkű költő Petőfi mondja:

Fenn, elérhetetlen égmagas tetőkön
Isten szép alakkal rózsafényben áll,
Mely után epedve küzd a hév indulat,
Mely után e szívnek dobbanása gyulad,
Ott az ideál!

És valamint a szépség alakban s eszmében való kultiválását azon czélből, hogy ezzel közvetlenül a tetszés érzetét felkeltjük, művészetnek nevezzük, ilyen művészet például: a festészet, szobrászat, a zene, a költészet s színészet: épenugy az egészség megvédése, — mely egyik jelligéje: „Mens sana in corpore sano”! vagyis: „Ep testben ép lélek” megőrzése által egyszersmind a testi s lelki szépség kultiválását czélozza, hogy ezzel a tetszés érzetét felkeltse, — méltán nevezhető szintén művészetnek.

már a kiegészítés rendszerével kellemetlen dilemmába kerül a nemzetiségi lelkész. Ha nyanyis rászolgál az államsegélyre, akkor az igazságos fizetett kémnek, árulónak fogják őt a nép előtt bélyegezni; így elveszti annak bizalmát és nem bír közötté hazafias missziót teljesíteni, ha pedig nem lesz hazafias, a népnakán nyúg lesz, akit gyűlölni fognak és e szerint erkölcsi elhivatását semmiképen sem fogja gyakorolhatni.

Mi lenne hát a leghelyesebb megoldás kérdi ezek után a szerző?

A mostani javaslat az előadottak után semmi esetre sem fogadható el. De az ügy sürgőssége miatt arra sem lehet gondolni, hogy az ügyet egészen levegyék a napirendről. Azért a törvénytervezet 2 §-ának következő módosítását ajánlja:

A törvényesen bevett többi vallásfelekezett 1898. évi január hó 1-ig már rendszeresített állásának jövedelme, addig is, míg a felekezetek önkormányzati uton egyházi adózatukat rendezve, az állam hozzájárulása megállapítható — az állampenzár terhére, ideiglenesen évi 800, illetőleg 400 frtra . . . stb.

Az ideiglenesség kimondása reményt nyújtana a kongrua ügyének rövid időre leendő aapos, végleges rendezésére nézve, és pedig az egyházi adózat szabályozása alapján.

Az egyházi adózat szabályozására a leghelyesebb mód, ha kimondják, hogy az állam csupán azoknak az egyházi adóknak a behajtására nyújt segítséget, mely az állami adórendszerrel szembenülő ellentét nem alkot, nevezetesen annak százaléka arányában vették ki. A terménybeli adózat pedig, mint mellátlat és elavultat, megkell szüntetni.

A kongrua magasságával sines megelégedve a szerző, 600 forint fizetése a díjnokoknak van, az egyetemet végzett lelkészeknek, akik már idősebb korukban jutnak eklézsiához 1000 frt minimumra lehet igényük.

Befejezésül a röpirat az egész egyházi és iskolai ügy államotása mellett foglal állást ennek eszöze pedig az egyházi javak szekularizációja legyen. Nem a katolikus javakról van itt szó, mondja a szerző, hanem minden egyházi ingatlanról. A királyi adományok nem a katolikus vallás czéljaira adattak hanem a magyar katolikus vallás czéljaira, mivel a magyaroknak az volt akkor az uralkodó vallásuk. Ez a vágyon tehát a magyar keresztény egyházak czéljait kell, hogy szolgálja.

Ha azonban ez a kérdés ma megkérdmény dió lenne, akkor általános vallási és iskolai adó kivételével kellene a terhek arányosítására működni.

Ezek a röpirat szerzőjének nézetei a kongrua szabályozása tárgyában. Sok közvetlen tapasztaláson alapuló okos érvelés hordozza és kétségkívül hathatósan hozzájárul az aktuális kérdés tisztázásához.

A füzetet 25 krajczár beküldése fejében a nagyválti (u. p. Szent-Lőrincz) református lelkései hivatal mindenkinek elküldi.

Az új sertésvásártér.

— A gazdasági bizottság ülése. —

Debreczen március 3.

Évtizedes mulasztást hoz helyre az idén Debreczen városa; olyan mulasztást, amely egyformán károsan hatott az állategészségügyre mint városunk egyik legfőbb kereskedelmi ágára: a sertés kereskedelemre. Tíz éve van életbe léptetve az új állategészségügyi törvény s tíz év óta nincs Debreczennek, az alföld egyik legnagyobb sertéskereskedő városának az állategészségügyi törvény követelményeinek megfelelő vásártere. Végre sok huza-vona tanácskozás után — azt hisszük — hogy elértünk odaig, hogy a vásártér helyével véglegesen tisztában vagyunk s nincs egyéb hátra, csak az, hogy a városi közgyűlés megszavazza a szükséges költségeket és elrendeli a vásártér mielőbbi berendezését.

A gazdasági bizottság tegnap igen népes ülésben (a bizottság ülései mindig népesek szoktak lenni) tárgyalta Király Gyula gazdasá-

gi tanácsnok elnöklete alatt Stáhl Géza főmérnöknek a sertésvásár helyére, berendezési költségeire vonatkozó javaslatát a melyet kivonatolva a következőkben ismertetünk:

A sertésvásártér területére nézve alakul a vásártéri hivataltól nyert azon adat szolgálát, mely szerint a sertésvásár előtti időben egy jó vásár alkalmával 25.000 db sertés hajtattott fel. De most már a sertésvásár után nem valószínű, hogy a közel jövőben nyílt piacon ilyen mértékű felhajtás bekövetkezzék s elegendőnek mutatkozik 13.000 db. sertés felhajtására rendezni be a vásártér.

A mérnöki hivatal a kombinációba vett területekre való tekintetből három alternatív tervet dolgozott ki.

Az I. sz. alternatíva szerint a baromvásártér mellett rendezhető be a vásártér, a baromvásártól északra s a bősörmenyi országút baloldalán. A vásártér tovább fejlesztésére hely van.

A terület rendezés 13000 frtba kerülne. A II. sz. terv a léta és a fehértemplomi törvényhatósági utak közli, a varad-utcai temető előtti fekvő területre nézve dolgoztattott ki.

A talaj homokos; esős időben helyenkint kisebb vizállásokkal.

Az egész terület a kerületi börtön részére van kiszemelve s első sorban találtatott e czélra alkalmasnak, bár még e tekintetben végleges döntés nem történt. Tovább terjeszkedésre nincs hely.

Keleti oldalán a léta ut 600 m. hosszban kiépítendő.

A terület rendezésére 20.500 frt szükséges.

A III. sz. alternatíva a közbághid előtti fekvő területre nézve készült.

A talaj itt a legjobb homok, sohasem vizállásos. Keleti részen homok hordó gödrök vannak, nyugoti része földmunkát nem igényel.

Ez idő szerint semmire sem használják. Harom bejárata lenne, u. m. az ut felőli két sarkon és e kettő között közepén. Északról s nyugotról utak, keletről a vágóhid, délről magán tulajdoni képező földek határolják.

A terület rendezése 8500 forintba kerülne.

A barom vásártér melletti területre nézve az előző tárgyalásokon némelyek által előnyül az hozatott fel, hogy ott már van czedula ház s ez a sertésvásárhoz is felhasználható. Ugy de ez, mely vendéglőnek es nem czedulaháznak épült — a baromvásártér czéljaira sem felel meg; átalakítása pedig oly költségre kerülne, amennyiért a megfelelő új épület emelhető. Ha pedig a sertésvásár oda rendeltetik, az épületet vissza kell adni eredeti czéljának.

A másik két területen semmiféle épület nincs, tehát az épület-szükséglet mindhárom helyen ugyanaz.

Kell pedig egy czedulaház és egy mázsaház.

A czedulaház beosztása akként tervezett s olyan méretekkel, hogy a rövid időre tartó vásár alatt az irodai munka, passus átrás és váltás még rövidebb időre szorítkozik s így igen rövid idő alatt nagyobb ember tömeg fordulhat meg ott.

Az építési költség 7200 forintra van előirányozva.

A mázsa ház felszereléssel együtt 3500 frtba kerül. Ket, százados rendszerű hídmerleg 2506—2500 kgr. mérő képességgel helyezhető el benne.

A mázsház mindhárom kombinációba vett területen lehetőleg a közepén nyerne elhelyezést, míg a czedulaház a vásártéren kívül építtetnek.

Összegezve a két részben csoportosított kiadásokat, az egyes vásártérek költségei a következők lesznek:

I. A baromvásártér melletti területen 23.700 frt.

II. A varad-utcai temető előtti területen 31.200 frt.

III. A közbághid előtti területen 19.200 forint.

Ezek után a főmérnök a következőkben fejezi ki a maga véleményét:

A sertésvásár rendezésénél a költségek irányadó szerepet nem játszhatnak, a főszem pont a czél szerű elhelyezés.

A sertésvásártér czéljaira alkalmasnak egyedül a közbághid előtti terület tartja a főmérnök. Talaja homok, — a hizlító telepeknek min'egy a közepén fekszik; közlekedési viszonyai is jök. Területe hosszú időn át megfelel a szükségletnek s a messze jövőben várható kibővítésére a szomszédos magán területek kisajátítása által megfelelő talaju terület szerzhető. Magának a közbághid intézménynek természetes következménye, hogy a hizlító telepek nem igyekeznek attól távol hejyezkedni el. Ez is figyelembe veendő. A hizlító telepek eddig is a sertésvásártér körül csoportosultak. Egyáltalában nem kívánatos a város fejlődésére, hogy a város szélein két különböző helyen létesítsenek oly intézmények, amelyek bizonyos korlatolando tekintetben ugyanazon eredményt idézik elő és egymás fejlődésére kölcsönös hatással vannak már is előre láthatólag méginkább lesznek a jövőben.

A javaslat felolvasása után megered a szó. Harsányi Janos, Ábrahám László, Váczy Janos a ki a terület kibővítését sürgette Horváth István, Szentessy Janos, Kertész Janos stb. mind megegyeztek abban, hogy a sertésvásárnak a vágóhid előtti tér a legalkalmasabb hely. Maga Stáhl Géza is hosszan fejtegette ezen terület előnyeit. Csupán Szalay Istvánnak voltak aggodalmai a vauton való átjárás miatt.

A bizottság végre is egyhangulag elfogadta a főmérnök javaslatát s azt azon pártoló véleménynyel terjeszti a tanács elé, hogy a vásártér építését a közbághidre oly módon szorgalmazza, hogy lehetőleg már a nyári nagy vásárt megvárthassák.

Ezt megelőzőleg Öry Mihály mindjárt a gyűlés elején napirenden kívül megtámadja Kalmánchelyi kapitányt, részrehajlás, igaztalanság vádjával illetve; ugyanugy Szentesi Janos, ki fegyelmi eljárást kér ellene, min' hogy szerinte Kalmánchely a hortobágyi sertésvásár idejében előforduló ügyekben, cselédügyekben, büntetések kivásában, stb, míg egyes berlők iránt részrehajlólag, addig a gazdák iránt tisztogoruan, sőt igazságtalanul járt el. A dolgról jegyzőkönyvet vesznek fel, vizzálatot rendelnek el, az iratok a közig. bizottsághoz terjesztetnek fel.

Színház.

Somló Emma mint Rolly-Polly.

Ennek a bájos alaknak magyar földön megalkotója, a mi kedves pátrink Somló Emma, a Magyar Színház művésznője tegnap este szülővárosa közönségének is bemutatkozott ebben a szerepben. A színház egészen megtelt és zugó tapsvihar fogadta, a zsinórpadláról egy piros szalagos babékoszoru ereszkedett labai elé, a zenekarból pedig gyönyörű virágbokrétát nyújtottak fel neki. A művésznőnek láthatólag jól esett a fogadtatás, sőt az első jelenetben az elfogadás jelei látszóttak rajta. A »Csonkino« tánczot olyan művészi bájjal járta, amilyet még alig láttunk a debreczeni színpadon. Somló Emma maga volt a di-zkréczió amellet, hogy valódi ballerínához méltó tánczot produkált a közönség előtt. De a legnagyobb hatást megis a harmadik felvonásban érte el a Papgálydallal, amelynek kedvessége még a tánczot is felülmulat. Nem csodáljuk, hogy olyan fenomenális sikert aratott Budapestben, gyange hangja mellett is, amely miatt előttünk szabadkozott is egy trefás kupléban. Mindemellet a valót hallgának el, ha ki nem írónk, hogy a közönség még többet várt. Olyan tapsot, olyan lelkesedést, akármelyik közönséges estén is produkál a debreczeni publikum, mint a melylyel tegnap Somló Emmát meg tisztelni gondolta, holott jutalomként is többet érdemelt volna.

Németh József vendégszereplése. Városunk régi kedvencét s a népszínház jelenlegi tagját, Németh Józsefet Komjáthy János színiigazgató három este terjedő vendégszereplésre hívta meg, a mit a kitűnő komikus szívesen elfogadott s pénteken lép fel forceszerepében, a Gelbgeszer Áronban (Holtomiglan) szombaton a Kék asszonyban, a hol a báró szerepét fogja játszani és vasárnap az Ördög mátkájának Hirok Firtos Están szerepében. Ennek folytán a két Tacskonak péntek szombat és vasárnapra hirdetett előadásai előbbre és kedde halasztattak. A pénteki előadás berletében a szombati páratlan, a vasárnapi pedig páros berletben adatik. Szerdán a Huszárszerelem előtt Sebessi Bacsit Vilmos fog énekelni, csütörtökön pedig Fatniczában fogja játszani Kancsukoff szerepét. E hó 19 vagy 20-án a Varázsgyűrű, Planquette bajos operettje kerül bemutatásra.

Színházi műsor. Szombaton, 1898. márc. 5-én Németh József második vendégjátékul páratlan berletben: A kék asszony s zóna y. Vasárnap nagyszerű operettje.

Vasárnap, 1898. márczius 6-án este 7 órakor, rendező helyekkel páros berletben A zördög m á t k a j a. Géczy István népszínműve.

Ujdonságok.

*** Presbiteri gyűlés.** Folyó hó 6-án délelőtt 10 órakor az ev. ref. egyház presbiteriuma a kis tanácstermében gyűlést tart, melynek tárgya folyó ügyek lesznek.

*** A sertésvész megszűnt.** Nagy örömet hirdetett tegnap Kálmánchelyi Mór mezőrendőrkapitány a gazdasági bizottsági ülésen. Azt je entette ugyanis, hogy az állatorvosok szerint valahára teljesen megszűnt Debreczen határára a sertésvész, a mely körülbelül kétszáz öta nehezdedik olomsúlyjal a lakosságra, tömördek kárt okozván a sertés állományban és megbénítván sertéskereskedelmünket. Minthogy egy idő óta újabb veszes esetek nem merültek fel, a mezőrendőr kapitány közelebb javasolni fogja a zár feloldását és a sertéspiacz újra megnyitását.

*** Elmaradt felülvizsgálat.** E hó 4-re a Pavilon laktanyában katonai felülvizsgálat volt kitűzve. A felülvizsgálat azonban, mivel egyetlenegy katonát sem vezettek elő, elmaradt hat év óta az első eset, hogy a felülvizsgálat elmarad.

*** Locsarekné gyászja.** A debreczeni színház kedvelt komikánéját Locsarekné, az örökké vig kedélyű Locsi mamát súlyos csapás érte. Edesanyja Kolozsvárról meghalt. Locsarekné elutazott edesanyja temetésére. A gyászról a következő gyászjelentést vetjük ki: A legmelyebb fájdalommal jelentik, hogy az önfeláldozó legjobbj edes anyja testvér és rokon öz. sujtai NEMETHY SÁMUELNE született NEUHOLD KAROLIN életének 79-ik évében, vegelygyógyulás után jobb létre szenderült. A ki öveit munkas életének minden percet, nyugalmat, sőt földi boldogságát is önzelen szeretettel áldozá, immár pihenni tért, vérző szívvel érezzük, hogy halánk teljes jességét csak a hideg koporsóra hullatott könyveinkben és a soha el nem muló kegyeletes emlékezetben róhatjuk le a mi kedves halottunk iránt, A megboldogult földi részei márczius hó 2-án d. u. 2 órakor fognak a rom. kath. egyház szertartása szerint kultorda utca 42 sz. háztól a köztemetőbe örök nyugalomra helyeztetni. Lelkéért az engesztelő szent mise áldozat márczius 3-án d. e. 10 órakor fog k főtéri anyateplomban az egek urának bemutatni. Mely mindkét vegtisztességtétele a rokonok és ismerősök szomoruan meghívottnak. Legyen emléke áldott, nyugalma cendes! Kolozsvárt- 1898. február 28-án. Öz. Locsarek Györgyné szül. sujtai Nemethy Gizella, az elhunyt bánatos leánya. Neuhold Emilia, férjezett Bánai Béáné az elhunyt testvére, Gruden Leopoldina az elhunyt rokona.

*** Elmebeteg leány.** Egy fiatal, elmebeteg lányt találtak tegnap a csapó-utcán. Ott bolyongott szetkuszált hajjal s zavart, izgatott magaviseletével, hangos beszédével vonta magára a figyelmet. A neve ismeretes csak, Balog Eszternek hívják, de hogy hova való, mi a foglalkozása, nem tudják. A fiatal lányt a közkörház megfigyelő osztályában ápolják.

*** Iskolaszéki ülés.** A debreczeni ev. ref. egyház iskolaszéke 1898 évi márcz. hó 5-én délután 4 órakor az egyház tanácstermében ülést tart Targy: elnöki jelentés, folyó ügyek.

*** A debreczeni zenede hangversenye.** A debreczeni zenede a zongora- és hegedűtanzzak alsóbb osztályu növendékei haladásának bemutatása végett a saját helyiségében hangverseny-matinéet rendez, melynek műsora a következő:

1. Moszkowsky N. 12. mű. Spanyol táncok. 3. sz. Előadják: Szathmáry Erzsébet, (a zong. tanfolyam II. o. növ.), Harsányi Margit (z. III. o. növ.), Riekl Margit (z. III. o. növ.), Rutter Sarolta (z. III. o. növ.), — Tanáruk: Pavolko Jolan, 2. Brück Gy. 13. mű. Magyar táncok. IV. füz. 2. sz. Előadják: Szele Miklós (zongora előkészítő oszt. növ.) Pinter Pal (z. I. oszt. növ.) — Tanáruk: Brück Gyula. 3. Jensen A. 7. mű. Vándorkepek. 3. sz. a malom. Zongorán előadja: Balázs Ivan (z. 8. o. növ.) — Tanár: Brück Gyula. 4. Rieding O. Polonaise. Hegedűn előadja: Raics Pál (hegedű tanf. II. o. növ.) — Tanára: Hites Lajos. 5. Tisza A. Nép-dalok. Előadják: Kurschinsky Anna (z. I. o. növ.) — Tanára: Pavolko Jolan és Tóth Emil (z. III. o. növ.) — Tanára: Hites Lajos. 6. Moszkowsky M. 15. mű. Serejata. Zongorán: előadja: Gizella (z. IV. o. növ.) — Tanára: Pavolko Jolan. 7. Hoffmann K. Rózsabimbó — zongorán 4 kézre. Előadják: Péntek Margit (z. I. o. növ.) és Toth Irma (z. II. o. növ.) Tanáruk: Pavolko Jolan. 8. Rieding O. Airvarié, D. dur. Hegedűn előadja: Weszprémy Andor (heg. tanf. I. o. növ.) — Tanára: Friedmann József. Zongorán kíséri: Terei Vilma (z. IV. o. növ.) — Tanára: Hites Lajos. Zongorán előadják: Benyats Erzsike (z. II. o. növ.) és Hirschfeld Erzsike (z. II. o. növ.) — Tanáruk: Pavolko Jolan. 10. Brück Gy. 13. mű. Magyar táncok. III. f. 8. sz. Előadják: Nagy Irma (z. II. o. növ.), Lakatos Gizella (z. II. o. növ.) és Fried Gizella (z. II. o. növ.) — Tanáruk: Pavolko Jolan. A műsor egyes számának előadása alatt zárva tartanak. A 6. szám után 5 percznyi szünet. Az első 3 sor szék a közreműködők szülei részére van fenntartva. Kezdeté délelőtt 11 órakor pontban.

*** A szegényügyi bizottság ülése.** A városi tanács szegényügyi bizottsága tegnap d. u. R o n c s i k Lajos elnökle alatt ülést tartott, melyben több segély iránti kérvény nyert elintéztet.

*** Irodamegnyitás.** Dr. B é k é s Sándor köz- és váltó ügyvéd helyben főpiaczon Dr. Ujfalussy házbán ügyvédi irodáját megnyitotta.

*** A honvédlaktanya kibővítése.** A honvédelmi kormány a honvedek jobb kiképzése érdekében altiszti iskolák felállítását rendelte el. Ezért vált szükségessé, hogy a debreczeni 3. honvéd gyalogezred peterfia-utcai laktanyája is kibővítessék. A kibővítést úgy tervezték, hogy a kaszárnya serház-utcai szárnyának egy része vételessé emelre, a mi 20.000 frt költséget igényel. E tárgyban tegnap vegyes bizottság ülésezett a varosházban. Jelen voltak: Simonffy Imre polgármester elnök, Jekelfalussy Lajos tábornok. Nyíry alezredes, Mihályffy főhadbiztos, Rimánóczy műszaki főhadnagy, Scheller százados, egy honvéd törzservos, Ábrahám Laszló t. főügyész, Oláh Károly tanácsnok, dr. Sarváry Gyula t. főorvos, Kajary Lajos kir. mérnök és Stahl Géza városi főmérnök. A honvédség az építendő városnak az új helyiségeket 1236 frt évi bért ígér és elvállalja azok fenntartását. A város és a honvédség képviselői felettes hatóságai hozzájárulása föltétele mellett ezen megállapodásokat elfogadták és jegyzőkönyvbe vették.

*** A debreczeni izr. hitközség** ujonnan választott képviselőtestülete tegnap tartotta első rendes ülését Reichman Armin elnökle alatt. Az új hitközségi képviselők nagy számban jelentek meg, mert igen fontos tárgy volt napirenden, t. i. az előjáróságot kiegészítő 8 tanácsnok választása. A választás titkos szavazás után ejtetett meg, melynek eredményeként megválasztottak tanácsnokokul: Dr. B a k o n y i Samu, B i e d e r m a n n József, H o c h f e l d e r Jakab, H i r s c h f e l d Ármán, K a t z Jakab, K o h n Adolf, Dr. P o p p e r Mór, S t e r n József. Azután még a különböző bizottságokat alakította meg a képviselőtestület és ezzel az ülés véget ért.

*** Aki assznyt kaszál.** 1897 ju. hó 3-án P. Sandorné ebédet vitt ki kaszáló férjének, ifj. P. Lam Sandornak, mivel már 6 éve élt házasságban. Ebéd alkalmával valami fölölt összeszólkoltak s férje haragjában a kaszával úgy megvágta az assznyt balkarján, hogy az vere-sen esett össze. A seb mint orvosi látlelet bizonyítja — 30 cm. hosszú s mély 25 nap alatt g y ó g y u l t b e. — Simonty kir. ügyész panaszos vádja s ugy-szintén tanuk egybehangzó véleménye alapján ifj. P. Lam Sandort súlyos testi sértés bűnével vádolja. Vádolt tagadja, az erőszakos sértést s állítja, hogy az véletlen szerencsét-jenség folytán történt, felesége szaladt bele a kaszába. Elnök Igyartó Sandor ind tvanyara a a vádolt megmutatja ez ott levő kaszával hogy miként állott felesége mellett de ha ezen helyzetben állott e sérülés alkalmával ugyan sebek a felső kar hátsó részén kellett volna lennie, pedig az elől van s ez ugy szintén a felülről lefele ható s lefityenő sérülés mutatja hogy a sérülés szándékosan idéztetett elő. — Kérem tehát Ifj P L a m Sándor a btkv. 302 szakasza alapján elítélni. A törvényszék ifj. P. L a m Sándort s testi sértés bűnében vetkesnek mondja ki s tekintettel b ü n t e t l e n e l ő e l e t e r e, de tekintettel, hogy a sértést felesége ellen halált okozható eszközzel követte el, — egy evi börtönre, a felesége által követelt 24 frt s az eddig felemelő költsék megfizetésére kötelezi. Vádlett felebez. Panaszos az ítéletben megnyugszik, közvadmó súlyosbíttást kér.

*** Rendelet a kis malaczokról.** A belügyminiszter kiterjesztette aggódo figyelmét a szociálisták mellett a kis malaczokra is és leiratban értesítette Debreczen város közönségét, mely szerint megengedte, hogy szopos vagy hat hetesnél fiatalabb malaczok a közbiztonság igénybe vétele nélkül vágassanak le, akkor is, ha azok közcélra használnak. Az ilyenek piaci ellenőrzés alá esnek.

*** A kereskedő ifjak táncestélye.** Nemcsak a farsangban lehet jól mulatni, hanem a bójtben is. A kereskedő ifjak mulatása versenyzett a Karneval herceg vedőnkése alatt lefolyt bálók sikerével. A Bika diszterme, folyosói igazán remekül voltak feldisztelve. Csapongó jó kedv uralkodott a hajnali órákba nyuló mulatság végéig, Rácz Károly zenekaru mellett. A négyeseket mintegy 100 pár táncolt. A hölgyek névsora a következő:

U r n ő k : ifj. Csanak Józsefné, Sesztina Jenőné, Györfly Aladarné, dr. Tüdös Jánosné, dr. Varga Emilné, dr. Benedek Jánosné, Veszprémy Zoltánné, Stahl Gezané, Hanke Lajosné, Kocz Ákosné, Donogán Istvánné elnök, Bardos Gezané alelnök, Moharossy Jánosné, öz. Szikszay Lajosné, Osztrán Lajosné, Pongrácz Gezané, Za'ai Márkné, Luchs Albertné, Gyürky Sándorné, Pávay Gyuláné, Szathmáry Károlyné, öz. Szép Józsefné, Ganofszky Lajosné, öz. Kun Józsefné, Hochfelder Jakabné, Vágó Andorné! Czeglédy Józsefné öz. Várady Istvánné Pető I-né, Neubauer J-gé, öz. Klein F-né Weisz Sné Nadai Rezsőné, Paczelt Jánosné, Váray Jánosné, öz. Gulyás Károlyné, Baranyi Györgyné, Bekó Sándorné, Oláh Ferenczné, Szabó Zsigmondné, Balsay Istvánné, öz. Kállay Istvánné, Fazekas Endréné, Szepessy Andorné, Cs nak Jácsné, Medve Kalmánné, Bihary Józsefné.

Kisasszonyok: Zalay Ilonka, Luchs Olga, Szatmári Emma, Szép Gizella és Margit, Pongrácz Mili (Székesfehérvár), Kacsó Gizella, Püspöki Emma és Margit, Vagó Ilona, Czeglédi Ilona, Kovács Irénke, Pethő Jolán, Wallerstein Margit. (Tenke Kenézi Vilma, Neuaauer Ilonka és Juliska, Klein Ilona, Weisz Helén, Simon Etel, Paczelt Ilona, Kádár Juliska, Gulyás Deinke, Bárány Mariska, Bosznay Gabriella, Horvát Mariska, Szikszai Irén, Mubárosi Irén, Pavay Ilona, Remter Juliska, Huszár Gizella, Roesnek Roza Györi Iduska, Olah Ilona (Nagy Karoly) Kállay Mariska, Baltay Ilonka, Baltay Ilona, Zvolenszky Etelka.

* **Kimutatás a kir. tábla ügyforgalmáról** A kir. tábla rendes havi kimutatása elkészült már a múlt február hónapból, mely az egyes bírák és az összes tanácsok tevékenységét mutatja. A polgári tanácsban 437 ügydarabot, a büntetőben pedig négyszázhatvanat intéztek el.

* **Az újvárosi chevra kadisa közgyűlése.** Balmaz-Ujváros izr. hitközség k-beleiben fennálló Chevra-Kadisa (Szent-egylet) f. hó 1-én tartotta meg a tagok által részvevő mellett tisztújító közgyűlést, melyen következők választottak meg. Elnökök: ifj. Friedlandor Mór, gondnokok: Eifenheim Mór, penztárosok: Friedmann Zsigmond. Bizottsági tagok lettek: Fülöp Mór, Schwartz József, Beck Mór, Klein Bernát, Felmeser Peter, Weinberger Jakab és Horovitz Jakab. Ugyan e gyűlésen Szigeti Rezső izr. tanót is tagnak megválasztották.

* **A talált pénz története.** A mulkorkorban bejarta a hír a helybeli lapokat, hogy a peterfiai postapülete előtt nagyobb összeget találtak, melyet tulajdonosa az I. ker. rendőrségnél vehet át. Ennek a talált pénznek története is van. Nem a megtaláló jószántából került az a kapitánysághoz. Egy tisztességes mesterember közvetítésével jutott oda. Ugy történt a dolog, hogy a Bauer és társa cég egyik tanulója reggel 7 órakor a Peterfia-utcán egy ezüst órat, egy láncot, egy ezüst dohányszelenczét s egy erszenyben nagyobb összeget talált. Az inasgyerekek eszágában sem volt a pénzt a rendőrségnek átadni. A műhelyben daridót csapott. Bort, enniválót hozatott a pénzből társainak és a segédeknek. — Deben, hogy szüleikhez, egy tisztességes helybeli iparoshoz hazatért, feltűnt atyjának, hogy fiánál sok pénz van. Kérdőre vonta hát az hosszas vallatás után bevallotta, hogy a pénzt találta. Atyja nem akarta elhinni, azt hitte, hogy a fiu megfélemlített magáról a gazdája pénzéhez nyúlt. Sietett Bauerhez, de ott azt mondták, minden rendben van. Az apa ezután elvette a fiától a pénzt, az értéktárgyakat s felvitte a kapitánysághoz, s kerte, hogy fiát ne büntessék meg, a hiányzó összeget is megteríti. Így került a pénz a kapitánysághoz, mely még most is itt van, mivel jogos tulajdonosa ez ideig sem jelentkezett.

* **A ló és szekér összeírás** február hó 20-án a Hungária-palota I. emelet 9-ik sz. sz. számú helyiségeiben kezdetet vette, s tart f. évi márczius hó 7-ig. Eddig több mint 1200 ló és szekér tulajdonos jelentkezett. A hivatalos órák alatt, a melyek köznapokon reggel 8-tól 12-óraig délután 3-tól 6 óráig tartanak. Fehívjuk újból és saját érdekükből a lovak és szekérek birtokait a bejelentkezési határidő betartására, mert a mulasztók érzékeny bírságot fognak fizetni.

* **Hölgyeknek** csinos és elegáns utcai béli és mennyasszonyi ruhákat, belépőket készített — jutányos áron — a legújabb divat szerint felolvasás mellett *Kronovitz Matild* Budapestről Nagy-utca 1770. szám. (Weinberger Lajos ház.) — Angol ruhákat különös figyelembe ajánl.

* **Meghívás.** A szatmárnemeti ev. ref. főgimnázium fenntartó-tölte folyó évi márczius hó 16-án szerdán délelőtt fel tizenegyórakor a szatmári ev. ref. egyház tanácstermében (ref. főgimnáziumi épület I. emelet.) rendkívüli közgyűlést tart. T a r g y a k : 1. 40 66 és 92—1897/8 sz. ig. tanácsi hatá-

rozatok a Thury Lajos-féle hagyatékról. 2. A 47 és 81—1897/8 sz. ig. tan. határozatok az özv. Nagy Aronné házastársának megvételéről és eladásáról 3. Az 57—1897/8 sz. ig. tan. határozat a vallásügyi janszék rendezéséről. 5. A 77—1897/8 sz. ig. tan. határozat a rendes tanárok korpóitékainak rendezéséről.

* **A leghatásosabb keserűviz a Ferencz József viz;** tartalmaz 48.7 g. sulphatot, 1.5 g. soda bicarbonicumot. Elsőrangú tudósok vegyelemzése igazolja az eddig még el nem ért, páratlan dús tartalmat, hatása ekkép már kis adagok vételénél nyilvánul. Mindenütt kapható.

Versenyföltételek, Debreczeni lóversenyek.

Első nap.

Szombat, ápr. 16-án.

I. Nyeretlenek eladóversenye. 1000 korona a győztesnek, 200 korona a második lónak. Egyleti díj. Tavolság 1600 méter.

3é és id lovak számára. Teher 3é 64 kg, 4é 74½ kg, 5é és id 76½ kg. A nyerő 2000 koronáért árverés útján eladó. Beiratási díj 10 korona; továbbá 20 korona az indulóktól.

II. Debreczen sz. kir. város díja, 100 db. és kir. arany, melyből 90 arany a győztesé és 10 arany a másodiké. Ezenkívül 1000 kor. (egyli. díj) a 2-ik lónak. Tavolság 1400 méter.

3é és id belföldi felvér ménék és kanczák számára, melyek még 1800 kor. értékű sikversenyt nem nyertek. Teher 3é 65 kg, 4é 74½ kg, 5é és id 76½ kg. Minden 4000 kor. összeremény után 1 kg. több, halmozva 7 kgig. — 4é és id lovaknak, melyek még 6000 kor. értékű sikversenyt nem nyertek 5 kg. nyeretleneknek 7 kg. engedve. Legalább két különböző tulajdonos lovanak kell indulni, hogy a díj kiadassék. Beiratási díj 10 kor. továbbá 20 kor. az indulóktól.

III. Hortobágyi díj. 1200 korona a győztesnek, 200 kor. a 2-ik lónak. Államdíj. Tavolság 1600 m.

3é és id belföldi lovak számára, melyek 1897—98-ban 1800 kor. értékű versenyt nem nyertek. Teher 3é 64 kg, 4é 74½ kg, 5é és id 76½ kg. Mind n 400 kor. összeremény után 1 kg. több, halmozva 7 kgig. — Beiratási díj 10 kor., továbbá 20 korona az indulóktól.

IV. Eladók gátversenye. 1000 kor. a győztesnek, 200 kor. a 2-ik lónak. Államdíj. Tavolság 1400 m.

4é és id lovak számára. Teher 4é 70 kg, 5é 64½ kg, 6é és id 76½ kg. A nyerő 2000 koronáért árverés útján eladó; ha 1000 koronáért 3 kg, ha 600 koronáért 7 kg engedve. Beiratási díj 10 korona; továbbá 20 kor. az indulóktól.

V. Szent-Györgyi akadályverseny. 1200 kor. a győztesnek, 200 kor. a 2-ik lónak. Államdíj. Tavolság 4000 m.

2é és id belföldi lovak számára, melyek 1897—98-ban 1800 kor. ért. versenyt nem nyertek. Teher 4é 64 kg, 5é 71½ kg, 6é és id 75½ kg. Minden 400 kor. összeremény után 1 kg. több, halmozva 7 kgig. — 7é és id nyeretleneknek 3 kg engedve. Beiratási díj 10 kor. továbbá 20 kor. az indulóktól.

VI. Eladók akadályversenye. 1000 kor. a győztesnek, 200 kor. a 2-ik lónak. Egyleti díj. Tavolság 3200 m.

4é és id lovak számára, melyek 1897—98-ban 1800 kor. értékű versenyt nem nyertek. Teher 4é 70 kg, 5é 77½ kg, 6é és id 81½ kg. A nyerő 2000 koronáért árverés útján eladó; ha 1000 koronáért 3 kg, ha 600 koronáért 7 kg engedve. Beiratási díj 10 kor. továbbá 20 kor. az indulóktól.

Második nap.

Vasárnap, április 17-én.

I. Nyeretlenek versenye 1000 korona a győztesnek, 200 korona a második lónak. Egyleti díj. Tavolság 1200 méter.

3é és id lovak számára. Teher 3é 65 kg, 5é 74 kg, 5é és id 74 fél kg. Beiratási díj 10 korona; további 20 korona az indulóktól.

II. Totali-ateur-verseny 1500 korona a győztesnek, 200 korona a második lónak. Egyleti díj. Tavolság 2400 méter.

3é és id lovak számára, melyek 1897—98-ban 1800 korona értékű versenyt nem nyertek. Teher 3é 65 kg, 4é 76 és fél kg, 5é és id 79 kg. — 900 korona értékű verseny nyerőjére, ha 3é 3 kg, ha 4é vagy id 1 és fél kg több; két vagy több ily verseny nyerőjére, ha 3é 2 kg, ha 4é vagy id 4 kg több. Beiratási díj 10 korona; további 20 korona az indulóktól.

III. Eladóverseny. 1000 korona a győztesnek, 200 korona a második lónak. Egyleti díj. Tavolság 1600 méter.

3é és id lovak számára, melyek 1897—98-ban 1800 korona értékű versenyt nem nyertek. Teher 3é 68 kg, 4é 78 és fél kg, 5é és id 80 és fél kg. A nyerő 2000 koronáért árverés útján eladó; minden 2000 koronáért 1 kg engedve. A legkisebb eladási ár 600 korona. Beiratási díj 10 korona; további 20 korona az indulóktól.

IV. Nyulási gátverseny. 1200 korona a győztesnek, 200 korona a második lónak. Egyleti díj. Tavolság 2400 méter.

4é és id lovak számára, melyek 1897—98-ban 1800 korona értékű versenyt nem nyertek. Teher 4é 65 kg, 5é 69 és fél kg, 6é és id 71 kg. Minden 400 korona összeremény után 1 kg. több, halmozva 7 kg-ig. Beiratási díj 10 korona; további 20 korona az indulóktól.

V. Nagy akadályverseny. 1500 korona (melyből 1200 korona államdíj és 300 korona egyleti díj) a győztesnek, 200 korona (egyleti díj) a második lónak. Tavolság 4800 méter.

4é és id belföldi lovak számára, melyek 1897—98-ban 1800 korona értékű versenyt nem nyertek. Teher 4é 65 kg, 5é 72 és fél kg, 6é és id 76 és fél kg. — 900 korona értékű verseny nyerőjére 2 kg. két vagy több ily verseny nyerőjére 5 kg. több. Beiratási díj 20 korona; további 20 korona az indulóktól.

VI. Mezei gazdak (földeszek) versenye. 220 korona. Egyleti díj.

Futhatnak hajdumegyebeli és Debreczen sz. kir. városi mezei gazdáknak saját oly lovak, melyeket a bíróság elfogad. Tavolság a pályán egyszer körüli, nyereg nélküli lovagolva. — Nyeremény az elsőnek 100 korona, a másodiknak 60 korona, a harmadiknak 40 korona, a negyediknek 20 korona. Bejelentés félórával a fuás előtt. Legalább négy különböző tulajdonos lovanak kell indulni, hogy a díj kiadassék.

Általános szabályok.

1. Nevezési zárnap és bejelentési határidő 1898 ápr. 6 est 10 ó.

2. Nevezni lehet Engeszer József egyli. titkárnál Debreczenben, Szt. Anna u. 2266 szám alatt.

3. Minden sikversenyben a kanczák és herettek 1 kg. teszerengedmenyben részesülnek.

4. Minden verseny olyan urlovakok által lovagolandó, kik a »Debr. Lovaregylet«-nek, vagy az »Urlovakok szövetség«-nek tagjai.

5. Lovagolni csak színekben, vagy egyenruhában szalaggal lehet és ugy a versenyszín, mint az egyenruha szalag színe a nevezéssel egyidejűleg bejelentendő.

6. Minden nyereményből 5% vonatik le; valamint a beiratási díjak is az egyleti pénztárt illetik.

7. Minden ló után a pálya használatáért 19 korona gyeppenz és valahányszor indul 10 korvna startpénz fizetendő.

8. Minden eladóversenyben (sik. gát- vagy akadályverseny) az esetleges árverési többlet fele részben a második lovat, fele részben az egyleti pénztárt illeti.

9. Mindaddig, míg a koronáérték szerint való számitás kötelezővé nem válik, a korona értékben kiirt díjak (az államdíjak kivételével) osztrák értékben fizettetnek ki (1 frt =

2 korona); ugy a tétek és bánatok és beiratási díjak is osztrák értékben fizetendők.
 Jegyzet: Minden fentebb kiírt államdíj, a jóváhagyás fenntartásával közöltetik.
 Kelt a Debreczeni Lovaregylet igazgatóságát üléseben.
 Jegyzette:
Engesszer József, Az igazgatóság titkár.

IRODALOM.

„Pillangó” című élelappnak megjelent 5. száma a következő tartalommal: A kalandvadász felsülése (kép). A váratlan felelet (kép). Vigasztalás. A Hungáriában. Költészet és próza (kép). Az optimizmus netovábbja (kép). Idő meghatározás (kép). Jöslás (kép). Az egész ember (kép). Oh azok az orvosok (kép). Megzavart idyll (2 kép). Az ereklye (2 kép). Magyarázat (kép). Óvatosság (kép). Borközi állapotban (kép). Elszólta magát (kép). Licit a politikus. A fejedelem (kép). Cicsóva Haninbal nyugalmazott sugó elmelkedései, Nehezen ki-elégíthető (kép). Virágnyelv (kép). Moskovits Abris szomotoi zsidóbíró adomái. Annnyira nem boldog (kép). A jövő cirkusza (kép). A rövid látó (kép). Nehéz feladat (kép). A mi Plutót érdekli (kép). Új módja a bemutatásnak (kép). Tiktet Lajos sportvígész elmelkedései, A sport szempont (kép). Indokolt gyűlölet (kép). A munkáskérdéshez (kép). Több igen sikerült adoma es gyönyörű kiállítás által a közönség partolását minden tekintetben megérdemli. A „Pillangó” szerkesztősége és kiadóhivatala Budapest, Teréz körút 55. sz. a. van. Előfizetési ára negyed évre egy forint.

A Magyar Könyvtár külön füzettel ünnepli meg a márczus 15. iki évfordulót. A vállalat számára szabadságharcunk történetének egyik legaposabb ismerője, Gracza György irt egy 1848. márczius 15. című kis munkát, mely a lehető legrészletesebben mondja el a nagy napnak eseményeit, természetesen kiterjeszkedve annak közvetlen előzményeire és következményeire is. Az élénk és meleg hangú előadás kellemes olvasmánynya teszik a füzetet, melynek most a nagy évforduló alkalmából bizonyára óriási kelendősege lesz. Tanárok és tanítók kétségkívül ajánlani fogják az ifjuságnak is, hiszen a füzet ára — 15 kr. — a szegényebbek részére is lehetővé teszi megvásárlását. Megrendelhető a Magyar Könyvtár kiadóhivatalában Lampel R. (Wodianer E. és fia) Andrassy-út 21 és minden hazai könyvkereskedésben.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti gabonatözsde.

márcz. 2.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

Búza	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg.
Bánsági	76	—00—00	80	00.00—00.00
„	77	—00—00	81	00.00—00.00
„	78	—00—00	82	—
Tiszavidéki	79	—00—00	—	13.50—13.55
„	76	12.95—13.00	80	—
„	77	13.10—13.20	81	00.00—00.00
Festvidéki	78	13.25—13.35	82	00.00—00.00
„	79	13.40—13.45	—	13.45—13.50
„	79	12.90—12.95	80	—
Fehérmegyei	76	13.05—13.15	81	—
„	78	13.15—13.20	82	00.00—00.00
„	79	13.35—13.40	—	—
Bácskai	76	13.00—13.05	80	13.50—13.55
„	77	13.15—13.25	81	00.00—
„	78	13.30—13.40	82	00.00—00.00
Észak magy	79	—	80	—
„	78	—	81	—
„	79	—	81	—
		Mm. hekt.-ben	Ar kilógram	
Rozs elsőrendű	uj	70—72	8.80	8.85
„ másodrendű	uj	—	8.70	8.70
Arpa takarmánynak	»	60—62	6.50	6.80
„ égetni való	»	62—64	7.00	7.50
„ serföldet	—	64—66	8.—	9.50
Zab	—	39—41	6.45	6.80
Tengeri búza	uj	—	5.20	5.25
„ más nemű	»	—	5.15	5.20
Repce búza	—	—	12.50	13.25

Sertésvásár.

márcz. 2.
Kőbányai sertéspiacz. Szerbiai: Nehéz páronkint 320 kilogrammon feüli sulyban 26—55 krajczarig, közép (páronkint 250—60 kilogramm sulyban) 53—54 krajczár Könnyű (páronkint 220 kilogrammig terjedő sulyban) 52—53 krajczár.
Sertéslétszám: 1898. évi febr. 28-ik napján volt készlet 19546 darab, 1897 márcz. hónap 1-ik felbajtatott 344 drb, 1897 márcz. hónap 1-ik napján elszállított 445 darab 1897 márcz. hó 2-ik napjára maradt készletben. 19.445 darab. — A hizott sertés üzletirányzata változatlan.

CSARNOK.

Az agglégény clubb titkára.

Irtá: **Zivuska Andor.**
 (Folytatás)

A zene szölt, édes, ábrándos melódiája valzereken rengatva az álmodozó ifju leánykakat, mosolygó arcza, égő tekintetű ifju menyecskéket, kik a fecske frakkos fiatal emberek és delczeg, atillas katonák karjain vigan karikaztak körül a nagytermet.

Az egyhangu fekete tömegben, mely szerint egy csóka csoport állt ott a közepben, melire font karokkal állott Tarkóv, blazir tekintetét vetve az ép előtük elsuhanó neki piruit hamvas lány arczokra, delczeg természet — a mint állt — megféküat a sújtás s halvány csinos komoly arcza, melyeket csak két fölfésült bajuszka ékíte, elárulta a rá tekintőnek első pillanatra, hogy ez a keringő zajos világ neki, mulatságot nem nyujt, unatja az szörnyen.

S valóban a bál öt mit is érdekelné, nem mulatni jött ő ma ide a balba, barátjának tett egy ígérletet csupán, azért jött tehát föl, hogy azt teljesítse és az, kivel szemben azt az ígérletet teljesíteni kell majd, az még eddig nincs itt!

Ilyen gondolatok keringtek a Tarkóv fejében, amikor egy halvány kékruhajú leányka röpillt gyorsan elötte, kit valami rendező jelvényes ur emelt a karján.

Tarkóv egykedvűen tekintett a szép természetű leány után szeméivel s most amint az fordul, hogy-hogy, de ugy esik a Tarkóv blazir tekintete, annak a leánynak, a kinek halavány szép madonna arczán gyöngö pir remög m st — nagy, sötétkék szeméivel találkozik ő-sz. S most mintha e tekintettől villanyütés érne, összerездül.

Egy leányka szelid tekintete, amelyhez hasonló száz is érte már ma s amely száz is eddig őt mind hidegen hagyta — gondoló el Tarkóv magában — egy tekintet, egyetlen tekintet remegteté most meg s lehelt pirt arczára neki, kinek szive lany tekintetétől nem remeg már régen és valami okát, magyarázatát akarta keresni a dolognak magában, a mikor csak egy kéz üt vállára. Tarkóv megfordul, Berky áll előtte.

— It vannak barátom! szölt izgatottan az. Itt vannak!

— Derék! — válaszolt Tarkóv — jer, mutass be! s aztán anélkül, hogy többet egy szót is szölt volna, karra vette csöndesen barátját, hanem amig karját barátja karjába lassan belefűzte, valami olyfelét gondolt el magában.

— Bánja már a plutó! azt a szöke fűrtü kékruhás leánykát, mi a manó közöm is van hozzá nekem, menjünk, aztán teljesítsük azt az ígérletet, amit legjobb barátunknak ettünk!!

— Tarkóv főhadnagy! mutatá be Berky a barátját.

Tarkóv főhadnagy maga elé nézett s érzé, hogy vér szökik hirtelen arczába, majd elfelejtette meghajtani magát.

Az a leányka ott, aki félénk mosolyal ajkán tekint föl szeméibe, senki más, mint az az előtte oly gyorsan tova tűnt leányka, az a szöke fűrtü kékruhás madonna, akinek sötét

kék, mély nézésű szeme, ott a terem végén hogy-hogy találkozott volt az ő szemével s a kinek is az a mély kék szeme, miért miért nem, oly zavarba hozta.

Tarkóv főhadnagy mikor kezát a kék selyem karcsu derékra ráhelyezte, ugy érzé, hogy arczába szökik de minden csöppnyi vére és a szive elkezd dobogni erősen, hanem aztán azt, hogy miért mindez? azt már valójában jómaga sem érté.

A második négyest Tarkóvval tánczolta Turinka, tulajdonképp Berkynek volt az oda igerve, hanem hat csak ugy eset az mégis, hogy Berky lemondott arról a T a r k ö v y javára.

A soupe-nai Tarkóv Szentmiklóssyékhoz ült le. Mig a mama aztan Berkyt a gazdaság ezer és ezer bajával szörakoztatá, Tarkóv titkon odainté magához a cigányt s egy bankót csusztatva mirkába annak, rázendített egyet.

A cigány meghajotta magát s valami lelket csiklandoztatá, mosolygó arczozal belekapott egy tüzes huszár nótába.

Tarkóv fölemelte a gyöngyözö pezsgővel szinte telt poharát s mosolyogva Turinka-hoz nyujta, akinek is nagy sötét szeméi valami szokatlan boldog fényben égtek s kinek halavány szelid arczán valami szokatlan hamvas pir sugárzott s mig aztan poharat összecsendítette a leányka poharával, valamit titokban, halkán, nagy mosolyogva oda sugot annak.

(Folyt. köv.)

Németh József a N é p s z i n h á z művészenek vendégjátéka.

Debreczeni Városi színház.
 Folyószám 153. Reudkivüli bérletsz.

kedvezményes és szelvények ma érvényesek.
 Pénteken, 1898. évi márczius hó 4-én

Holtomiglan.

Énekes életkép 9 felvonásban. Irtá Rutkai György, zenéjét szerző: Konti József.

S z e m é l y e k:

Özv. Molnár Jánosné	F. Csigházy
Erdei Juliska	Serfözy Zseni
Zengő Mari Jozefa	Csügyényi V.
Hajdufalvi Hajdu Róza	Kiss Irén
Halmos Lajos, fodrász	Békési Gyula
Holló Endre	Vidor Dezső
Varga János, szabó	Sziklay Miklós
Irma, felesége	Halmi Margit
Garas János	Fenyéri Mór
Világ, tanár	Püspöky Imre
Gelbgieszer Ármán, hordár	Németh J.
Lautossy Menyhert, fodrászsegéd	Rubos Árpád
Józsi, fodrászinas	Cserényi Adél
Mentőorvos	Rácz Dezső
Vendéglős	Mezey Sándor
Pinceszér	Makray Dénes
1.) rendőr	Unghváry V.
2.) rendőr	Lendvay Ö.
Czigány	Nagy Józka
Czigányok, Történik Budapesten, a jelenkorban.	

Nyilt-tér.

Dr. Szotyori Nagy Kálmán

orvos, sebész tudor, szülész.

Debreczen, N-Hatvan-u. 1099 sz. a.

Rendel: d. e. 8—9-ig.
 d. u. 2—3-ig.

Csütörtökön d. u. szegényeknek ingyen.

Mária-czelli Gyomor-cseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorégettség, bűzös lehelet, felfújság, savanyu, felbőffőség, hasmenés, gyomorégés, felesleges, nyálkaválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs székülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a menyinyiben ez a gyomortól származott, gyomortülségétől etelekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hámoroidáknál.

Említett bajoknál a **Máriaczelli gyomor-cseppek** ezek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi források: **Török József** gyógyszerüzem **Budapest**, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom”.

A **Máriaczelli gyomor-cseppek** valódián kaphatók.

Kapható Debreczenben: Gölti Nándor, Tóth Béla, Mihályovits István, Dr. Röthschnek V. Emil, Tamássy és Balázs gyógyszereszeknél, **Dioszegy**: Vaday Ignác, **Er-Mihályfalván**: Mátray István, **Hadházon**: Farkas Ödön, **Kabán**: Horváth Kálmán gyógyszereszeknél.

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

DEBRECZEN, főpiacz, a főpostával szemben

mindenfélé

Ügyvédi, bírósági és végrehajtói

NYOMTATVÁNYOK

következő olcsó árszámítás mellett kaphatók:

100 iv	Arverési jegyzőkönyv	70 kr
100 „	200 pld Arverési hirdetmény	70 „
100 „	200 „ Rendelvény	70 „
100 „	Biztosítási végrehajtási jegyzőkönyv	70 „
100 „	Kielégítési végrehajtási jegyzőkönyv	70 „
100 „	200 pld Nem szorgalmazás	70 „
100 „	400 „ Kézbetétési iv	70 „
100 „	200 „ Igény felhívás	70 „
100 „	Végrehajtási jegyzőkönyv	70 „
100 „	200 pld Ertesítvény haszonbérletéről	70 „
100 „	200 „ Ertesítvény	70 „

Koczkazott, egyvonalas és sima

levélpapírok:

a következő olcsó árszámítás mellett kaphatók:

	1000 pld.	3 frt — kr
könnyű levélpapír czégyomással	3	50 „
erősebb „	4	50 „
erős finom „	4	50 „
erős oktáv „	5	50 „
merített „	5	50 „

Raktáron nem lévő nyomtatványokat hasonló olcsó árban készítünk el.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczenben a főpostával szemben

KONTSEK GÉZA

előbb **GASZNER KÁROLY**
magkereskedése. **DEBRECZEN.**

Ajánlja a világhírű

quedlinburgi termésű, takarmányrépa magvakat, plombázva fajtisztán és legnagyobb csiraképeséggel; mint: Oberndorfi sárga kerek, mamuth hosszú veres, olajbogyó alakú sárga, buczok sárga és eckendorfi henger alakú sárga.

Magyar és francia luczernát 10 kilón felül plombázott zsakokban arankamentesen, kitűnő minőségben, mint: angol perje,

Fümagvakat kétszer tisztított skót apró levelű perje, olasz és francia perje, árva rozsnok, különféle finom kerti pázsit, és berlini vegyítéket.

Konyha kerti magvakban, éghajlatunk viszonyainak legjobban megfelelő fajokat; úgy az üzdézet mint a magán kertek részére. Kitűnő minőségű melegágyi főzelek magvakat.

Direkt Erfurtból importált virágmagvakat, teljes friss minőségben.

Továbbá: műtrágyákat a konyha és díszkert, valamint a mezőgazdaság részére, a legjobb minőségű ojtó viaszot, raffia hancsot, **drezdai ojtó és szemző késeket** s metsző ollókat.

Virág és rózsakarókat, lenyőfőből és Tonkin bambuszából.

Sima szőlővesszőket: Gróf Dégenfeld és Balkányi homoki szőlő telepéről.

Tessék magárjegyzéket kérni.

Vetés ideje: Augusztus és szeptember.

Ültetés távolsága: 15—20 cm.

Talaj minőségétől függő trágyázott.

Mauthner-féle magvak.

Ausaaazott: Augusztus und September.

Pflanzweite: 15—20 Cm.

Bodenbeschaffenheit: Gut gedüngt.

A Mauthner-féle

hirneves

konyhakerti- és virágmagvak

zárt és hatóságilag védett csomagokban, a törvényesen bejegyzett medve-védjeggyel

valamennyi nagyobb

fűszer- és vaskereskedésekben kaphatók.

A Budapesten, Andrássy-ut 23. szám alatt létező **Mauthner Ödön** cég csakis olyan csomagoknál vállal teljes jótállást egészen friss és valódi magvakért, a mely csomagok ragasztva, a medve-ábrával és a Mauthner névvel jevelve, úgy a mint a mellékelt rajz is mutatja.

A Tóby örökösök közös tulajdonát tevő következő ingatlanok u. m:

1. A debreczeni 2477 sz. tjkvben foglalt 1783 sorszámú ház utáni mintegy 12 hold ondódi föld;
2. Az ugyanazon számú tjkvben foglalt mintegy 18 hold tanya épületekkel ellátott ujosztású föld;
3. Az ugyanazon és a 3729 számú tjkvben foglalt s pajtával ellátott mintegy 2000 m² területű postakerti szőlő;
4. A H.-Böszörményi 13787 számú tjkvben foglalt mintegy 78 hold tagosztott rétiföld

eladók.

Értekezhetni Debreczenben az örökösök megbízottja Dr. **Megyery Pál** ügyvéddel Széchenyi-utca 1778 sz. alatt.